

Årsaker til terroren 25. juni

UNDERVISNINGSSOPPLEGG

Hvorfor ble Zaniar Matapour terrorist? I dette undervisningsopplegget skal elevene utforske årsaker og reflektere over hva som gjør at noen blir radikalisert til å begå terror.

Illustrasjon: Linn
Isabel Eielsen

1 skoletime

Samfunnsfag

9. trinn

10. trinn

VGS

Samfunnskunnskap

Religion og etikk

Sosiologi

8. trinn

1 skoletime

Gruppeaktivitet

Undervisningsopplegget er en gruppeaktivitet hvor vi ønsker at elevene skal diskutere ulike årsaker til terroren 25. juni 2022. Målet er å vise frem at det er sammensatte årsaker til at noen blir radikalisert. Hver enkelt årsak kan ha noe å si, men virker sjeldent alene. For hver årsak er det mange andre som har en slik erfaring, uten å begå terror. Årsakskortene er også en fin inngang til å diskutere hva vi kan gjøre for å forebygge og motvirke både utenforskap, konspirasjonsteorier og ekstremt tankegods.

Innhold

1. Læreplanmål

2. Forberedelser

3. Gjennomføring

4. Ressurser

Læreplanmål

Tverrfaglig tema demokrati og medborgerskap

- I samfunnsfag handlar det tverrfaglege temaet demokrati og medborgarskap om at elevane utviklar kunnskapar og ferdigheiter for å kunne skape og delta i demokratiske prosessar. [...] Samfunnsfag skal bidra til at elevane kan delta i og vidareutvikle demokratiet og førebyggje ekstreme haldningar, ekstreme handlingar og terrorisme.

Samfunnsfag etter 10.trinn

- gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av terrorhandlingar og folkemord, som holocaust, og reflektere over hvordan ekstreme holdninger og ekstreme handlinger kan forebygges

Samfunnskunnskap

- utforske og presentere dagsaktuelle temaer eller debatter ved å bruke samfunnsfaglige metoder, kilder og digitale ressurser, og argumentere for sine egne og andre sine meninger og verdier
- vurdere årsaker til og tiltak som kan forebygge rasisme, diskriminering, og hatefulle ytringer, og drøfte grensene for ytringsfriheten

Religion og etikk

- gjør rede for og drøfte aktuelle eksempler på samspillet mellom religion, livssyn og politikk
 - identifisere og drøfte etiske problemstillinger i tilknytning til kommunikasjon, mellommenneskelige relasjoner og identitet
 - diskutere problemstillinger knyttet til gruppebaserte fordommer, rasisme og diskriminering
-

Psykologi 2

- drøfte hvordan sosial påvirkning og interaksjon i grupper kan påvirke holdninger, atferd og identitet
- drøfte årsaker til utenforskap og reflektere over konsekvenser for individet
- utforske samspillet mellom biologiske, psykologiske og sosiale faktorer for utvikling av god psykisk helse, og drøfte forebygging og behandling av psykiske vansker og lidelser i lys av dette

Sosialkunnskap

- drøfte årsaker til sosial ulikhet, marginalisering og utenforskap og vurdere konsekvenser for individ og samfunn
- gjør rede for ulike former for vold og trakassering og drøfte konsekvenser av vold og trakassering på individ- og samfunnsnivå

Sosiologi og sosialantropologi

- finne og vurdere informasjon for å analysere faglige spørsmål og problemstillinger
 - drøfte årsaker til sosiale avvik og reflektere over og vurdere individuelle og kollektive reaksjoner
 - reflektere over årsaker til marginalisering i samfunnet og utforske og vurdere tiltak som kan motvirke utenforskap og fremme inkludering
-

Forberedelser

Lærer

Du bør starte med å lese vår [lærerveiledning](#). Det er flere fallgruver å gå i når man skal undervise om terror generelt og 25. juni spesielt. Lærerveiledningen vil gi deg et godt utgangspunkt for å skape en trygg og god læringssituasjon.

Vi anbefaler også at du setter deg inn i hva som skjedde 25. juni 2022, og hovedtrekkene i terroristens ideologi. Les deg også gjerne opp på temaet radikalisering. Bruk gjerne [tidslinja over hendelsesforløpet](#), samt [fordypningsartiklene](#) våre om relevante temaer.

Du trenger et sett med årsakskort per elevgruppe. Du kan bestille disse i kortstokk-format ved å sende en epost til kunnskap@tjuefemtejuni.no. Kortene ligger også under ressurser som en PDF du kan printe ut selv. Skriv ut dobbeltsidig med vending på langsiden, så får du riktig forklaring på baksiden av hvert kort.

Elever

Ingen spesielle forberedelser.

Gjennomføring

1. Start med en kort gjennomgang av hva som skjedde 25. juni, terroristens ideologi og målet for angrepet. Begynn gjerne timen med å spørre hva elevene har hørt om 25. juni fra før, i tråd med [lærerveiledningen vår](#).
2. Del klassen inn i grupper på 4-5 personer. Gi hver gruppe et sett med årsakskort.
3. Gruppene skal lese kortene, og bli enig om en rangering fra viktig til mindre viktig.
4. La gruppene presentere rangeringen og hvilke vurderinger de har gjort.
5. Still spørsmål om hvorfor man kan rangere kortene ulikt. Kan man vite på forhånd hvem som blir terrorist? Lærer kortene oss noe om hvordan vi kan forebygge radikalisering?

Tips!

22. juli-senteret har et tilsvarende undervisningsopplegg om 22. juli og Anders Behring Breivik. Bruk neste skoletime på å gjennomføre dette opplegget, og avslutt med en diskusjon i klassen:

- Hvilke årsaker er like?
- Hvilke er forskjellige?
- Finnes det likheter mellom høyreekstremisme og ekstrem islamisme?
- Var det enkelte årsaker elevene vurderte annerledes mellom de to? Hvorfor?

Ressurser

Årsakskort som kan skrives ut

[PDF-fil](#)

Før

[Tidslinja - Før](#)

Islam, islamisme, ekstremisme

[Fordypningsartikkel](#)

Rettsprosessene etter 25. juni

[Fordypningsartikkel](#)

22. juli-senteret: Årsaker til 22. juli, undervisningso...

www.22julisenteret.no/no/undervisning/undervisningsopplegg/8-trinn-vg3/arsaker-til-terroren-22-juli

Relaterte artikler

UNDERVISNING

Hat og
ytringsfrihet:
Hva er
innafor? →